

Απώλεια Ευγενίας Δρακοπούλου

Την Πέμπτη 10 Ιουνίου η οικογένεια του Τομέα Νεοελληνικών Ερευνών του Ινστιτούτου Ιστορικών Ερευνών έχασε ένα από τα παλαιότερα και πιο αγαπημένα μέλη της. Η Ευγενία Δρακοπούλου διακρινόταν για το ήθος της, για τη συνέπεια στις αρχές της, για την ουσιαστική και έμπρακτη συναδελφικότητά της, για τη βαθιά της παιδεία, για την εμπεδωμένη πίστη της στις αρχές του ανθρωπισμού, αλλά και στην αξία της οικογένειας. Η Ευγενία ήταν αφοσιωμένη στην επιστήμη της αλλά και απόλυτα αφοσιωμένη στα παιδιά της.

Η Ευγενία σπούδασε Βυζαντινή και Νεοελληνική ιστορία, φιλολογία και αρχαιολογία στη Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών και στη συνέχεια παρακολούθησε μεταπτυχιακά μαθήματα για τον

Βυζαντινό και Νεοελληνικό πολιτισμό στην *École des Hautes Etudes en Sciences Sociales* στο Παρίσι και στο Πανεπιστήμιο της Σορβόνης (*Paris I Panthéon- Sorbonne*).

Τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα αφορούσαν τη Βυζαντινή και νεώτερη αρχαιολογία και τέχνη, τη Βυζαντινή και μεταβυζαντινή επιγραφική, καθώς και τη Μεσαιωνική, Αναγεννησιακή και νεώτερη ευρωπαϊκή τέχνη.

Η Ευγενία ξεκίνησε την επιστημονική της σταδιοδρομία μελετώντας την πόλη της Καστοριάς στη Βυζαντινή και μεταβυζαντινή περίοδο. Η έκδοση της διδακτορικής της διατριβής για την Καστοριά αποτελεί απαραίτητο σημείο αναφοράς στη σχετική βιβλιογραφία. Μαθήτριά του Μανόλη Χατζηδάκη, ξεκίνησε να εργάζεται από το 1985 στο Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών στο μνημειώδες έργο 'Ελληνες Ζωγράφοι μετά την Άλωση (1450-1830)', που συνεχίζεται έως σήμερα και εξακολουθεί να αποτελεί απαραίτητο εργαλείο για όλους όσοι ασχολούνται με τη μεταβυζαντινή ζωγραφική. Από το 1999 ήταν υπεύθυνη του προγράμματος «Θρησκευτική Τέχνη (15ος-19ος αιώνας)». Από το πρόγραμμα αυτό, έχουν προέλθει πλήθος εκδόσεων, άρθρα, επιστημονικές ανακοινώσεις και ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων διαθέσιμες στο διαδίκτυο. Η Ευγενία ήταν μέλος της Συντακτικής Επιτροπής του περιοδικού του ΤΝΕ/ΙΙΕ, *The Historical review / La Revue Historique* από την έναρξη της κυκλοφορίας του. Από το 2004 έως σήμερα δίδασκε Ιστορία της Τέχνης στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο. Το ακαδημαϊκό έτος 2007-2008 δίδαξε ως εντεταλμένη καθηγήτρια στο Πανεπιστήμιο της Κρήτης.

Με ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τη Μεσαιωνική, την Αναγεννησιακή και τη νεώτερη Ευρωπαϊκή τέχνη ανέλαβε την έκδοση μονογραφίας με τίτλο Εικόνες του Αγώνα στην ιστορική ζωγραφική της Ευρώπης στο πλαίσιο της εκδοτικής σειράς του Ινστιτούτου για την επέτειο των 200 χρόνων από την Επανάσταση του 1821. Ένα έργο που ολοκλήρωσε κατά τη διάρκεια των περιορισμών που επέβαλε η πανδημία. Τον τελευταίο καιρό είχε επανέλθει στην επεξεργασία του τελευταίου τόμου των Ελλήνων ζωγράφων, μια βασική συνεισφορά της στην επιστήμη.

Η επιστημονική της δραστηριότητα και η εγκυρότητα των μελετών της, της χάρισαν ευρεία αναγνώριση μεταξύ των ειδικών στο αντικείμενό της σε όλη την Ελλάδα. Η αναγνώριση αυτή εκφράστηκε με σημαντικές θέσεις που κατείχε: υπήρξε μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Ευρωπαϊκού Κέντρου Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων (2010-2013), καθώς και μέλος του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου (2017-2019). Ήταν μέλος πλήθους εκλεκτορικών επιτροπών για την εξέλιξη συναδέλφων πανεπιστημιακών καθηγητών, καθώς και κριτής ερευνητικών προγραμμάτων και επιστημονικών άρθρων σε περιοδικά.

Με καθαρό και σπινθηροβόλο πνεύμα, η Ευγενία ασκούσε με συνέπεια και ήθος την επιστήμη της. Ήταν λάτρης των επιστημονικών συζητήσεων και με έντεχνες ερευνητικές απορίες που δεν δίσταζε να εκφράζει στους συναδέλφους της. Παράλληλα, έτρεφε το πνεύμα της με τις τέχνες, την κλασική μουσική και τη λογοτεχνία, θέματα για τα οποία είχε ιδιαίτερη γνώση και ευαισθησία.

Το να πούμε ότι η Ευγενία θα μας λείψει είναι ελάχιστο μπροστά στο κενό που αφήνει η απουσία της. Η Ευγενία υπήρξε όχι μόνο ένα σημαντικό στέλεχος του Ινστιτούτου μας, αλλά μια πολύ αγαπητή φίλη για όλους μας.

Αγαπημένη μας Ευγενία, εκείνη τη Δευτέρα που δεν είχες δώσει σημεία ζωής υποθέταμε ότι έχεις φύγει για ένα μικρό ταξίδι αναψυχής, ότι κάτι απρόβλεπτο θα είχε συμβεί που θα μας το περιέγραφε με λεπτομέρειες γελώντας. Κανείς δεν μπορούσε να φανταστεί το αδιανόητο. Και μετά ελπίζαμε. Πιστεύαμε ότι η ζωντάνια σου, η επιθυμία σου να δεις τα παιδιά σου, να διασκεδάσεις κανονικά με τους αγαπημένους σου, μετά από τόσον καιρό απομόνωσης θα σε κρατούσε στη ζωή. Διαψευστήκαμε.

Ενδεικτική εργογραφία

Εικόνες του Αγώνα στην ιστορική ζωγραφική της Ευρώπης, Ιστορική Βιβλιοθήκη 1821, αρ. 7, ΙΙΕ/ΕΙΕ, Αθήνα 2021.

Έλληνες Ζωγράφοι μετά την Άλωση (1450-1850), τόμος 3, Αβέρκιος - Ιωσήφ (Συμπληρώσεις-Διορθώσεις), ΙΝΕ/ΕΙΕ, Αθήνα 2010.

Αναλυτικοί Πίνακες των Ελλήνων Ζωγράφων και των έργων τους (1450-1850), ΙΝΕ/ΕΙΕ αρ.102, Αθήνα 2008.

Έλληνες Ζωγράφοι μετά την Άλωση (1450-1830), τ. 2 (Καβαλλάρος - Ψαθόπουλος), ΚΝΕ/ΕΙΕ, αρ. 62, Αθήνα 1997.

Η πόλη της Καστοριάς τη βυζαντινή και μεταβυζαντινή εποχή (12ος-16ος αι.), Ιστορία – Τέχνη – Επιγραφές, Τετράδια Βυζαντινής Αρχαιολογίας και Τέχνης αρ. 5, Χριστιανική Αρχαιολογική Εταιρεία, Αθήνα 1997.